

BEROEPSVERENIGING VAN CLIËNTONDERSTEUNERS

POSITION PAPER Beroepsmatige en vrijwillige cliëntondersteuning

1 Inleiding

BCMB is de beroepsvereniging van cliëntondersteuners. Deze hoogopgeleide cliëntondersteuners zijn gespecialiseerd in het bieden van ondersteuning aan kwetsbare mensen. De leden doen hun werk vanuit MEE-organisaties, Zorgbelang, kleinere regionale of plaatselijke organisaties of als zelfstandige. BCMB heeft onderzoek gedaan naar de opvattingen en ervaringen van sleutelorganisaties en personen in het veld t.a.v. de relatie tussen beroepsmatige cliëntondersteuning en de inzet van vrijwilligers als cliëntondersteuner. Op basis van dit onderzoek en reflectie met haar leden heeft het bestuur van BCMB een visie opgesteld over de rol- en positie van de beroepsmatige cliëntondersteuner ten opzichte van de vrijwilliger en hun samenwerking. Bij vrijwillige cliëntondersteuning maken wij in deze paper geen onderscheid in het al dan niet bezitten van ervaringskennis of ervaringsdeskundigheid omdat dit niet relevant is voor de relatie tussen beroepsmatige en vrijwillige levering van diensten. Wij maken immers ook geen onderscheid tussen beroepskrachten die al dan niet ervaringsdeskundig zijn.

2 Visie op samenwerking

Onafhankelijke cliëntondersteuning is een vak, daar staat BCMB voor. Een complex vak, waarin professionele autonomie¹ essentieel is en kennis en ervaring nodig is op alle levensgebieden² en alle doelgroepen. Dit vraagt om beroepskrachten die werk maken van kwaliteit en daar ook op aangesproken kunnen worden. Beroepskrachten brengen kennis, vaardigheden, attitude en ervaring in waarmee cliënten in hun kracht zijn te zetten met behoud van autonomie. De unieke waarde van beroepsmatige cliëntondersteuners maakt hen met name geschikt voor complexe vraagstukken. BCMB vindt dat de kwaliteit van de onafhankelijke cliëntondersteuning gegarandeerd moet zijn³. Dit betekent dat burgers in ieder geval toegang moeten hebben tot beroepsmatige cliëntondersteuning.

BCMB vindt diversiteit en keuzevrijheid waardevol voor burgers. Waar mogelijk zou er binnen de lokale situatie toegankelijke keuzevrijheid in onafhankelijke cliëntondersteuning moeten zijn. Vrijwilligers zijn in de cliëntondersteuning niet meer weg te denken en hebben naast beroepsmatige cliëntondersteuners een eigen rol en toegevoegde waarde in de cliëntondersteuning. Een aanbod van zowel beroepsmatige als vrijwillige cliëntondersteuners heeft meerwaarde voor cliënten.

Om de beroepsmatige uitoefening van cliëntondersteuning voor de burger helder te onderscheiden van de inzet van vrijwillige cliëntondersteuners, pleit BCMB ervoor dat er onderscheidende termen komen voor het aanbod van beroepsmatige cliëntondersteuners en vrijwillige cliëntondersteuners.

BCMB pleit er daarnaast voor dat gemeenten de regierol nemen bij het op gang krijgen en faciliteren van samenwerking tussen beroepsmatige en vrijwillige cliëntondersteuners. Beroepsmatige cliëntondersteuners zouden meer dan nu het geval is hun invloed kunnen uitoefenen om deze samenwerking bij de gemeente te agenderen. De BCMB wil haar leden hierin faciliteren en stimuleren.

Om lokale samenwerking kwalitatief goed en duurzaam te organiseren moet er in ieder geval worden gezorgd voor drie randvoorwaarden:

- Er moet een beroepskracht (liefst een beroepsmatige cliëntondersteuner) zijn die verantwoordelijk is voor de **netwerkcoördinatie**, niet alleen bij de start en opbouw van de samenwerking maar blijvend;
- Binnen het lokale samenwerkingsverband moet **vrijwilligersmanagement** geborgd zijn. Vrijwilligers moeten gefaciliteerd worden in hun taak door middel van deskundigheidsbevordering, begeleiding, coaching en hulp bij begrenzing;
- Er moet **intercollegiale verbinding** georganiseerd worden tussen beroepsmatige en vrijwillige cliëntondersteuners, bijvoorbeeld in de vorm van casuïstiekbespreking, intervisie en netwerkdagen.

¹ [Visie op cliëntondersteuning](#).

² [Position paper Levensbreed](#).

³ [Position paper Kwaliteit](#).